

अंगीकृत्य परिहरति बाढमभिनिवेशादिकं नास्तीति सत्यमेव तथाऽपि विघ्नवशेन तेषां प्रवृत्तिः पूर्वाभ्यासबलेन पुनर्निवृत्तिश्च संगच्छत इत्याह भगवतः श्रीमच्चरणारविंदमकरंदरूपो योरसस्तस्मिन्नावेशितं चेतो यैस्तेऽपिकेनचिदंतरायेण विघ्नेन विहता अपि स्वांशिवतमां पदवीं मार्गेन हि न्वंति न त्यजंति काम् भागवता एव परमहंसास्तेषां दयितस्य प्रियस्य श्रीवासुदेवस्य कथां न त्यजंति ॥ ५ ॥ प्रियव्रतस्य ब्रह्माज्ञैवांतरायरूपा बभूवेति सप्रसंगमाह यर्हीत्यादिना विमुक्तसंगः प्रकृतिं भजस्वेत्यंतेन यर्हि वावहयदाहिवावेति प्रसिद्ध्या दौहइति च सः स्वपित्रा मनुना अवनितलपरिपालनायोपामंत्रितो नियुक्तो नैवाभ्यनंदत् नैच्छत् अथ हतदैव भगवानादिदेवो ब्रह्मास्वभवनादवततारेत्यन्वयः उपामंत्रणे हेतुः आम्नाताः राज्ञां शास्त्रेणोक्ता ये प्रवराः श्रे

श्रीशुक उवाच बाढमुक्तं भगवत उत्तमश्लोकस्य श्रीमच्चरणारविंदमकरंदरस आवेशितचेतसो भागवतपरमहंसदयितकथां किंचिदंतरायविहताः स्वांशिवतमां पदवीं न प्रायेण हि न्वंति ॥ ५ ॥ यर्हि वावहरा जनू सराजपुत्रः प्रियव्रतः परमभागवतो नारदस्य चरणोपसेवयांऽजसाऽवगतपरमार्थसतत्त्वो ब्रह्मसन्नेन दीक्षिष्यमाणोऽवनितलपरिपालनायाम्नातप्रवरगुणगणैकांतभाजनतया स्वपित्रोपामंत्रितो भगवति वासुदेव एवाव्यवधानसमाधियोगेन समावेशितसकलकारकक्रियाकलापो नैवाभ्यनंदद्यद्यपि तदप्रत्याम्नातव्यंतदधिकरण आत्मनोऽन्यस्मादसतोऽपि पराभवमन्वीक्षमाणः ॥ ६ ॥ अथ ह भगवानादिदेव एतस्य गुणविसर्गस्य परिवृंहणानुध्यानव्यवसितसकलजगदभिप्राय आत्मयोनिरखिलनिगमनिजगणपरिवेष्टितः स्वभवनादवततार ॥ ७ ॥

ष्टागुणास्तेषां गणस्यैकांतभाजनतयानियताश्रयत्वेन अनिच्छायां हेतुः परमार्थसतत्त्वमात्मयाथात्म्यमवगतंतद्येन स तथा अतः ब्रह्मसन्नेनात्मध्यानेन कार्येण दीक्षिष्यमाणः नियमंगृहीष्यन् प्रागपि वासुदेव एव निरंतरसमाधियोगेन चित्तैकाग्र्येण समावेशितः समर्पितः सकलकारकाणामिन्द्रियाणां याः क्रियास्तासां कलापो येन सः यद्यपि तत्पित्रोक्तं न प्रत्याख्येयंतथाऽपि तदधिकरणे राज्याधिकारे असतोऽपि मिथ्याभूतादपि राज्यप्रपंचादात्मन पराभवमालोचयन्नाभ्यनंदत् ॥ ६ ॥ गुणविसर्गस्य गुणसृष्टेः परिवृंहणं समृद्धिस्तदनुचितया व्यवसितः सकलजगतामभिप्रायो येन सः यथाराज्ञा चारैर्मंडलेश्वराणामभिप्रायो निश्चीयते तद्वत् अखिलैर्निगमैर्मूर्तिमद्भिर्वदैर्निजगणैश्च मरीच्यादिभिः परिवृतः सत्यलोकादवतीर्णः ॥ ७ ॥